

شورای بین المللی علوم (ICSU)

* زهرا موسوی

مقدمه

علیرغم سرمایه گذاری های داخلی و رقابت فشرده بین کشورها، امروزه علم بیش از هر زمان دیگر از ابعاد بین المللی برخوردار است و تبادل اطلاعات علمی و مشارکت در نظریه پردازی ها و پروژه های علمی در سطح بین المللی بیش از پیش گسترش یافته است. پروژه های تحقیقاتی بین المللی بسیار پیچیده و چند رشته ای است و مشارکت بسیاری از کشورها و رشته های مختلف را طلب می نماید. جهان توسعه یافته امروز از رشد صنعتی صرف فاصله گرفته است و به سوی اقتصاد دانش مدار به پیش می رود و در این راستا دانش و فنآوریهای برتر در زمینه هایی همچون زیست فناوری، کاربرد کامپیوتر و فنآوری نانو حائز اهمیت فراوان می باشد. به منظور گسترش و تقویت همکاری های علمی-پژوهشی در رشته های مختلف و در سطح بین الملل و فراهم نمودن امکانات برابر برای همه و به ویژه استفاده ی بهینه از علم در جهت تأمین رفاه جامعه شورای بین المللی علوم تأسیس شده است.

چکیده

با پیشرفت علم و گسترش شاخه های مختلف علمی و ارتباط آنها با هم حضور همه جانبه سایر کشورها که تا کنون در عرصه های علمی غایب بوده اند، بیش از پیش ضروری می باشد. شورای بین المللی علوم تلاش دارد تا با شرکت دادن کشورهای در حال توسعه در برنامه های خود و بهره جویی و به اشتراک گذاشتن منابع اطلاعات و تبادل تجارب بویژه در علوم بین رشته ای به همگانی شدن علم کمک کند و از طرفی دیگر با گسترش ارتباط بین دانشمندان و سیاستگذاران بیش از پیش علم را در جهت تأمین رفاه جامعه و مردم تقویت و توسعه بخشد. دانشگاه تهران بعنوان نماینده شورای بین المللی علوم در ایران می باشد و دفتر محلی آن در دانشگاه مذکور استقرار یافته و بزودی فعالیت خود را آغاز می نماید. مقاله حاضر اطلاعاتی جامع درخصوص شورای بین المللی علوم و دفاتر منطقه ای آن ارائه می نماید.

کلید واژه

ICSU، توانمند سازی علمی، توسعه پایدار، گروه های بین رشته ای، پروژه های ابتکاری گروهی، دفاتر منطقه ای، اعضای منطقه ای.

* کارشناس دفتر ایکسو (ICSU)، دانشگاه تهران

تلفن: ۶۴۰۹۵۱۷ دورنگار: ۶۴۰۴۶۸۰

Email: Zmousavi@ibb.ut.ac.ir

در سالهای اخیر ICSU اقدام به تشکیل شبکه‌ای از دانشمندان و سازمانهای علمی نموده است تا از طریق آن مسائل مربوط به تولید علم در سطح بین‌المللی و ارتباط علم با سیاست‌گذاری‌های جامعه مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد و راهکارهای حاصل به اجرا درآید. از طریق این شبکه بین‌المللی ICSU پروژه‌های تحقیقاتی بین‌رشته‌ای در ارتباط با تأثیر علم بر جامعه را برنامه‌ریزی و هماهنگ می‌کند. به منظور دستیابی به این هدف اقدامات زیردر برنامه‌ی کار این شورا قرار گرفته یا خواهد گرفت.

- تعدادی مرکز فعال بین‌رشته‌ای دایر شده اند تا پاسخگوی نیازها و فعالیتهای منطبق با اساس نامه ICSU باشد.

- شورا بطور فعال به حمایت از آزادی در زمینه تحقیقات علمی، سهولت در دسترسی به اطلاعات و داده‌های علمی و فراهم سازی بسترهای مناسب برای بهبود آموزش‌های علمی و توانمندسازی پژوهشی اقدام می‌نماید.

این شورا همچون کانونی برای تبادل ایده‌ها و نظریات و انتقال یافته‌های علمی و ارتقای سطح استانداردهای علمی در گستره جهانی فعالیت می‌کند. از جمله وظایف عمده اعضای این شورا برگزاری کنفرانس‌های علمی، کنگره‌ها و همایش‌ها و چاپ و انتشار بولتن خبری، کتب راهنما و نشریات و دستورالعمل‌های علمی است.

این شورا شبکه‌های بین‌المللی و محلی متشکل از دانشمندان با علائق و اهداف مشابه تشکیل داده است و زمینه‌های ایجاد همکاری و ارتباط نزدیک بین سازمانهای غیر دولتی و دولتی را فراهم آورده است. از آنجایی که دامنه اهداف و ارتباطات شورا بسیار گسترده و جهانی است، ICSU روز به روز در جهت جهانی شدن جامعه علمی پیش می‌رود و بعنوان یک مشاور در همه زمینه‌های تحقیقاتی از اخلاقیات تا محیط زیست به جامعه محققان و دانشمندان خدمت می‌کند [۳].

شورای بین‌المللی علوم تحت عنوان شورای بین‌المللی اتحادیه‌های علمی (ICSU) در سال ۱۹۳۱ تأسیس شد که نام آن در سال ۱۹۹۸ به نام فعلی آن یعنی شورای بین‌المللی علوم^۲ تغییر یافت. این شورا یک سازمان غیر دولتی است که عضویت آن مشتمل بر نهادهای علمی داخلی (۱۰۳ عضو) و اتحادیه‌های بین‌المللی (۲۷ عضو) می‌باشد. این شورا که یکی از قدیمی‌ترین سازمانهای غیردولتی در جهان است که از ترکیب دو سازمان قدیمی تر به نام‌های انجمن بین‌المللی دانشگاهها (IAA)^۳ (۱۹۱۴-۱۸۹۹) و شورای بین‌المللی تحقیق (IRC)^۴ (۱۹۳۱-۱۹۱۹) تشکیل یافته است [۱].

در سالهای گذشته، این شورا مسائل ویژه جهانی را از طریق تشکیل و سازماندهی گروههای بین‌رشته‌ای و پروژه‌های تحقیقاتی گروهی مورد مطالعه و بررسی قرار داده است و در بسیاری از زمینه‌ها با شناخت راهکارها و شیوه‌های صحیح موفق به بهبود شرایط جامعه یا حل و فصل مسائل اجتماعی موجود شده است. از جمله برنامه‌های مهم در سالهای گذشته سال جغرافیائی بین‌المللی^۵ (۱۹۵۷-۵۸) و برنامه زیستی بین‌المللی^۶ (۱۹۶۴-۷۴) بوده است. در حال حاضر بعضی از برنامه‌ها و فعالیتهای شورامعطوف به برنامه بین‌المللی بیوسفر و ژئوسفر^۷: مطالعه تغییرات زمین، برنامه تحقیقات هواشناسی و اقلیمی جهان و برنامه یکپارچه‌ی مطالعه علوم مرتبط با تنوع زیستی و جنبه‌های انسانی و بین‌المللی مربوط به مسأله تغییرات محیطی زمین می‌باشد [۲].

در سال ۱۹۹۸ اعضای شورا تصمیم گرفتند که نام شورا را به «شورای بین‌المللی علوم» تغییر دهند چراکه این نام بیش از پیش مبین اهداف و برنامه‌های این شورا می‌باشد. با این وجود پیشینه درخشان و اشتهار این شورا منجر به حفظ حروف خلاصه نام قبلی آن یعنی ICSU گردید.

۱- علم در خدمت جامعه

از جمله اهداف عمده ICSU تقویت و پیشبرد علوم برای بهبود بخشیدن به اوضاع اجتماعی است. تلاش برای به خدمت گرفتن علم جهت بهبود شرایط اجتماعی یعنی مطالعه آگاهانه بسترهای علمی مفید و مؤثر برای رفع و تأمین نیازهای اجتماعی.

برنامه ریزی دراز مدت ICSU متناسب با دنیایی است که بهره‌وری پیشرفت در علم در ارتباط تنگاتنگ با سیاست گذاری و توسعه اقتصادی- اجتماعی در تمامی کشورهای دنیا می‌باشد. در چنین دنیایی، دسترسی همگانی و یکسان به اطلاعات و یافته‌های علمی واقعی انکار ناپذیر است. امروزه همه کشورها از ظرفیت علمی کافی برای بکارگیری چنین دانسته‌ها و یافته‌های علمی برخوردار هستند و در نتیجه همگی تلاش دارند تا تمامی شرایط و امکانات لازم برای تولید و توسعه دانش را فراهم کنند و از این طریق به توسعه دراز مدت و پایدار دست یابند. ICSU با بکارگیری روشها و برنامه‌های خلاقانه علمی و برقراری ارتباط با سیاست‌گذاران، صاحبان قدرت و دیگر بخش‌های جامعه نقش عمده‌ای در احقاق این رسالت در جهان علم ایفا می‌کند. در بسیاری از کشورها، کاربرد علوم در بسیاری از جنبه‌های زندگی روزمره مورد توجه قرار گرفته است. هر چه اطلاعات علمی بیشتر و گسترده‌تر از طریق اینترنت در اختیار همگان قرار گیرد مداخله و اظهار نظر عمومی در مسائل علمی بیشتر و حضور علم در جامعه و در میان مردم مؤثرتر واقع می‌شود. در نتیجه انتقال و تبادل مسائل علمی به عموم مردم از دیگر ابعاد فعالیت ICSU می‌باشد[۵].

۲- همکاریهای پژوهشی بین‌المللی و پروژه‌های

تحقیقاتی گروهی

عمده‌ترین انگیزه تأسیس ICSU بر این مبنا بود که دانشمندانی از کشورهای مختلف در رشته‌های مختلف را گرد هم آورد تا اطلاعات و یافته‌های علمی خود را با هم مبادله کنند و آنها را به بحث بگذارند. گستره جغرافیایی ICSU در طول سالها تغییر پیدا کرده است. بخش وسیعی از علم همچنان در تعداد اندکی از کشورهای ثروتمند که همه آنها به طور گسترده‌ای در

در طول سالهای اخیر ICSU اقدام به تشکیل شبکه‌ای از دانشمندان و سازمانهای علمی نموده است تا از طریق آن مسائل مربوط به تولید علم در سطح بین‌المللی و ارتباط علم با سیاست گذاری‌های جامعه مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد و راهکارهای حاصل به اجرا درآید.

اهداف و برنامه ریزی‌های آینده

رسالت ICSU تقویت علم در سطح بین‌المللی به منظور سود رسانی به جامعه است. برای نیل به این هدف، این شورا دانش و منابع اطلاعاتی تولید شده توسط نهادهای بین‌المللی علمی را جمع‌آوری و تنظیم می‌کند تا:

عمده‌ترین مسائل مربوط به علم و جامعه را مورد شناسایی و بررسی قرار دهد.

زمینه‌های ارتباط و تبادل اطلاعات بین دانشمندان در همه رشته‌ها و از همه کشورها را فراهم آورد.

حضور و مشارکت دانشمندان و پژوهشگران را بدون در نظر گرفتن نژاد، ملیت، زبان، جهت‌گیری سیاسی و جنسیت در

جهان علم و در سطح بین‌المللی تقویت بخشد و حمایت کند. راهنمایی‌ها و پیشنهادهایی مستقل و مقتدرانه در جهت ایجاد و تقویت ارتباط و تبادل آراء بین جامعه علمی و دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی ارائه نماید[۴].

برنامه‌های راهبردی فعلی بر محور این چهار اصل استوار است که عبارتند از:

فعالیت های ICSU دخالت و شرکت دارند تولید و به کار گرفته می شود. با این وجود تأکید ICSU بر تقویت توانمند سازی علمی (Capacity Building) کشورهای در حال توسعه و شرکت دادن دانشمندان این کشورها در طرح های پژوهشی-ابتکاری گروهی بین المللی با حقوق و امکانات برابر میباشد.

ICSU تعدادی گروه تحقیقاتی بین رشته‌ای تشکیل داده است تا اولویت های بین المللی و بین رشته‌ای در زمینه ی فعالیت‌های علمی پژوهشی را در برنامه کاری خود بیاورد. این گروه ها اقدامات مهمی در زمینه برنامه ریزی پروژه ها و فراهم آوری امکانات لازم برای همکاری بین المللی و بین‌رشته‌ای اتخاذ کرده‌اند. مهمترین رسالت ICSU برقراری ارتباط متقابل و سودمند با نمایندگان بین المللی خود و ایجاد همکاری و ارتباط با گروه ها و نهادهای منطقه ای و محلی میباشد. در این رابطه و در جریان برنامه ریزی پروژه های تحقیقاتی خلاقانه و نو ICSU تلاش دارد تا با بهره گیری از مکانیزمهای مناسب بیش از پیش در جهت برقراری ارتباط متقابل و تنگاتنگ بین برنامه ریزی های بین المللی، سرمایه گذاری های ملی و سیاست گذاری داخلی گامهای موفق بردارد[6].

۱-۳- اهداف علمی

ICSU در چارچوب برنامه های بین المللی نقش حائز اهمیتی در جهت توانمند سازی علمی کشورها ایفا می کند و تلاش دارد تا در جریان پروژه های تحقیقاتی ابتکاری خود نیز این هدف را دنبال کند تا از این طریق حضور و مشارکت بیش از پیش دانشمندان جوان را در پروژه های خود ممکن و مؤثر سازد[8].

عمده ترین انگیزه تاسیس ICSU مبنی بر این بود که دانشمندان از کشورهای مختلف در رشته های مختلف را گرد هم آورد تا اطلاعات و یافته های علمی خود را با هم مبادله کنند و آنها را به بحث بگذارند.

۲-۳ اهداف آموزشی

همچنین ICSU تلاش دارد تا کمیته ای در رابطه با آموزش های علمی با هدف ارتقای کیفی آموزش های علمی در سطح مقاطع راهنمایی و دبیرستان تشکیل دهد و از همکاریهای مفید اتحادیه های علمی و اعضای منطقه ای سود جوید. این کمیته زمینه ساز گسترش ارتباط با دیگر دفاتر پروژه های تحقیقاتی بین المللی در زمینه آموزش های علمی خواهد بود[8].

۴- شناخت و بررسی مسائل عمده علمی ، برنامه ریزی و هماهنگی طرح های پژوهشی و ایجاد ارتباط میان رشته های مختلف:

موفقیت های ICSU در توسعه پروژه های علمی بر اساس شناخت زمان مند و منظم مسائل علمی موجودی است که مطالعه و بررسی آنها رویکردی بین رشته ای و بین المللی را

۳- توانمند سازی علمی^۹

توانمند سازی در علم عبارتست از تلاش های صورت گرفته به منظور تشکیل و تداوم گروه های متشکل از متخصصان و دانشمندان برجسته و توانمند است. ICSU در راستای تشکیل و تداوم این گروه ها به فراهم سازی شرایط و امکانات لازم از قبیل امکانات پژوهشی، آموزشی، تحصیلات و کمک های مشاوره‌ای نیز می‌پردازد. امروزه توانمند سازی علمی مسأله مورد بحث و چالش بر انگیز در همه کشورهای بویژه در کشورهای در حال توسعه است چرا که به لحاظ علمی بدلیل منابع مالی محدود و فقدان نظام آموزشی جهانی در شرایط وخیم علمی بسر می‌برند[7].

گروه ها در طول جنگ سرد زمینه ی همکاری ها و ارتباطات علمی- پژوهشی را فراهم می آوردند و حتی در بسیاری از موارد جریان صدور ویزای دانشمندان را تسهیل می بخشیدند. با این وجود جهانی کردن علمی تنها محدود به تسهیل امر صدور یا اخذ ویزا نمی شود. این کمیته تلاش دارد تا زمینه های حضور فعال و تأثیر گذار زنان و دانشمندان کشورهای در حال توسعه را در سطح بین المللی چه در زمینه های کاربردی و چه در زمینه های سیاست گذاری فراهم نماید [۱۱].

۶- دفاتر منطقه ای ICSU

در سال ۱۹۶۶ ICSU کمیته ای تحت عنوان «علم و فناوری در کشورهای در حال توسعه» ایجاد کرد که عمده فعالیت هایش معطوف می شود به شناسایی و بررسی مشکلات کشورهای در حال توسعه و نیز مطالعه راهکارها و شیوه هایی که از طریق آنها علم و فناوری قادر به رفع این مشکلات می شد. دبیرخانه مرکزی این کمیته در هند دایر شد و شبکه ای از دبیرخانه های منطقه ای ایجاد شد. چندی بعد مطالعات و بررسی های انجام شده نشان دادند که این دبیرخانه به تنهایی قادر به پاسخگویی نیازها و مشکلات متعدد منطقه نیست و در نتیجه در سال ۲۰۰۲ تصمیم بر این شد که دفاتر منطقه ای ICSU در چهار منطقه آفریقا، منطقه عرب نشین، آسیا و اقیانوسیه و آمریکای لاتین و کارائیب دایر شوند. این اقدام تأثیر بسزایی بر ساختار و فعالیت های ICSU گذاشت و این شورا را بیش از پیش به اهداف خود نزدیک کرد. این اهداف عبارتند از:

۱-۶- تلاش برای فراهم نمودن امکانات و شرایط لازم جهت شرکت دادن و به همکاری گرفتن دانشمندان و مؤسسات منطقه ای از کشورهای در حال توسعه در برنامه ها و فعالیتهای ICSU و خانواده اش. ICSU این امکان را به دفاتر منطقه ای خود می دهد تا در منطقه کاملاً فعال و تأثیرگذار باشند و سیاست ها و فعالیتهای علمی خود را در منطقه اعمال کنند. این دفاتر همچنین می توانند روابط و همکاری های خود را با دفاتر منطقه ای TWAS و یونسکو گسترش دهند. دفاتر منطقه ای ICSU بستری مناسب و تأثیرگذار فراهم می کنند تا همه

می طلبد. اولین مرحله این شناخت تا به امروز مبتنی بر منافع شخصی و بر اساس دیدگاه های افراد معدودی صورت می گرفته است. فرصت طلبی و رهبری تک محوری ریشه بسیاری از پیشرفتهای علمی بوده است و باید در جریان برنامه ریزی برای آینده مورد توجه قرار بگیرد. تلاش ICSU در جهت تقویت سیاست هایی بر اساس شناخت و تخمین اولویت های آینده و بکارگیری مکانیزم های مؤثر موجود به منظور شناخت و اولویت دهی به فرصت ها و امکانات جدید می باشد.

عمده ترین اولویت های موجود در برنامه های فعلی و آینده ICSU عبارتند از:

- ۱-۴ محیط زیست و ارتباط آن با توسعه پایدار^{۱۱}
- ۲-۴ ایجاد توسعه پایدار و شناخت و بکارگیری راه کارهایی جهت رفع مشکلات و موانع اقتصادی، اجتماعی و محیطی موجود بر سر راه توسعه پایدار.

عمده ترین مسائل مورد مطالعه گروههای درگیر در احقاقی توسعه پایدار عبارتند از:

- الف) آسیب شناسی و بهبود پذیری نظام های اقتصادی- اجتماعی
- ب) تولید و مصرف دائمی
- ج) نقش دولت و نهادهای فعال مؤثر در پایداری و تداوم توسعه
- د) نقش رفتار، فرهنگ و ارزش ها در توسعه پایدار.

۳-۴- بهداشت

شناخت و معرفی زمینه های نوظهور بین رشته ای مؤثر در ایجاد رفاه و بهداشت مردم در جامعه و ایجاد هماهنگی بین پیشرفتهای علمی و تغییرات محیطی و بهداشت و رفاه جوامع [۱۰].

۵- علم و جهانی شدن^{۱۱}

یکی از اصول اولیه شکل گیری این شورا تأکید بر جهانی کردن علم و پژوهش های علمی است. جهانی شدن علمی بدین معناست که کاربرد علم باید برای همگان یکسان و بدون هر گونه تعصب و تبعیضی باشد. کمیته آزادی پژوهش های علمی در سال ۱۹۶۳ برای کمک به جهانی شدن علم تشکیل شد. این

کشورها در فعالیت های ICSU شرکت کنند. هم اکنون دفتر منطقه‌ای ICSU در آسیا، کشور مالزی، در آمریکا، آفریقای جنوبی در آمریکای جنوبی و مکزیک دایر می‌باشد.

۲-۶- تأسیس دفتر منطقه‌ای ICSU این امکان را می‌دهد تا نقش مؤثرتری در تقویت و پیشبرد علم برای بهبود شرایط زندگی در هرمنطقه ایفا کند. علاوه بر تشکیل دفاتر منطقه‌ای، کمیته ای تحت عنوان «سیاست گذاری برای کشورهای در حال توسعه» نیز دایر شده است که وظیفه عمده اش مشاوره و برنامه‌ریزی و فراهم سازی شرایط لازم برای کاربرد علم و پژوهش‌های علمی در کشورهای در حال توسعه می‌باشد.

ساختار ICSU

بر طبق اساس نامه ICSU ساختار کلی شورا عبارتست از مجمع عمومی، هیأت اجرایی، بخشهای مالی و اداری، کمیته‌های مشاوره و سیاست گذاری، دفاتر گروه های بین رشته ای و پروژه های گروهی، دفاتر منطقه ای و دبیرخانه مرکزی که در پاریس واقع شده است.

یکی از عمده ترین ویژگیهای کارآمد این شورا فقدان نظام بروکراسی است. دفتر مرکزی این شورا متشکل از یک تیم ۱۲ نفره متخصص تحت نظارت یک هیأت اجرایی متشکل از ۱۴ دانشمند از کشورهای و رشته های مختلف می‌باشد که هر سه سال توسط مجمع عمومی اعضا انتخاب می‌شوند. یک کمیته کوچک سیاست گذار نیز با این هیأت اجرایی همکاری می‌کند. عمده فعالیت‌های ICSU به میزان همکاری ها و کمک های داوطلبانه از سراسر جهان بستگی دارد.

به منظور پیشبرد و اجرای اهداف و برنامه ریزی های ذکر شده در اساس نامه ICSU، این شورا که نهادی عضویتی است تلاش دارد تا شبکه ای از اعضای بین المللی در رشته های مختلف ایجاد کند. توانایی ICSU در برنامه ریزی و اجرای پروژه های تحقیقاتی بر پایه عضویت فردی دانشمندان و نیز حمایت های مالی و سازمانی این گروهها و نهاد ها است. در حال حاضر، ICSU دارای شبکه وسیعی از اعضای منطقه ای است: دانشگاه ها و مراکز علمی، مراکز سرمایه گذاری علمی،

مؤسسات پژوهشی و در موارد معدودی وزارتخانه های دولتی [۱۳].

آنچه برای عضویت در ICSU حائز اهمیت است، عضویت فعال است که از طریق آن یک عضو باید نماینده جوامع و انجمن های علمی- منطقه ای خود باشد و قادر به برقراری ارتباط فعال با آنها باشد که این مستلزم ایجاد ارتباط و همکاری با اتحادیه های علمی و انجمن های بین‌رشته ای در سطح منطقه ای میباشد. اعضای محلی همچنین از نقش کلیدی در ایجاد ارتباط بین علم و جامعه ایفا برخوردارند. ایران به عنوان یکی از اعضای منطقه ای تلاش دارد نقش مؤثری در تحقق و اجرای اهداف و وظایف این شورا ایفا نماید. **دانشگاه تهران بعنوان نماینده ICSU در ایران می‌باشد و دفتر محلی آن در دانشگاه مذکور استقرار یافته و بزودی فعالیت‌های خود را آغاز می‌نماید.**

کمک های مالی^{۱۴}

ICSU با حمایت های مالی گسترده از سوی UNESCO هر ساله به ۱۵-۱۰ پروژه تحقیقاتی گروهی که از سوی اعضا پیشنهاد میشود کمک های مالی ارائه می‌دهد. در دوره ۲۰۰۴-۲۰۰۵ اولویتهای موضوعی که مورد حمایت های مالی ICSU قرار خواهند گرفت، عبارتند از:

- ۱- کاربرد علم و فناوری در توسعه پایدار
 - ۲- توانمندسازی و آموزش های علمی
 - ۳- ارتباط متقابل علم و سیاست گذاری
 - ۴- انتشار و توزیع اطلاعات و یافته های علمی در زمینه علم و فناوری
 - ۵- تولید علم و فناوری جدید
- همچنین «برنامه ملاقات دانشمندان» از جمله دیگر زمینه هایی است که طی آن ICSU، یونسکو (UNESCO) ^{۱۵} و TWAS چهره های علمی شناخته شده در سطح بین المللی را مورد حمایت مالی قرار می‌دهد تا هر ساله از کشورهای در حال توسعه دیدن نمایند.

- 13- National Member
 14- Grants
 15- United Nations, Educational Scientific and Cultural Organization

برای کسب اطلاعات بیشتر به نشانی اینترنتی زیر مراجعه شود:

<http://www.icsu.org/index.php>

منابع و مأخذ

- [1] http://www.icsu.org/5_abouticsu/INTRO_Hist_1.html
 [2] ICSU 2004. Foresight Analysis: Report of the CSPR. 26 pp.
 [3] ICSU 2004. First Workshop Report on Socioeconomic Data in Relation to the Integrated Global Observing Strategy Partnership (IGOS-P). 10 pp.
 [4] ICSU 2004. Second Scientific Data and Information. A Report of the CSPR Assessment Panel. 42pp.
 [5] ICSU 2005. Science and Society: Rights and Responsibilities – a Strategic Review.
 [6] ICSU 2004e. Workshop Report on Socioeconomic Data in Relation to the Integrated Global Observing Strategy Partnership (IGOS-P). 10 pp.
 [7] ICSU 2005b. Capacity Building in Science: Report of the CSPR Assessment Panel.
 [8] InterAcademy Council 2004a. Inventing a Better Future. A Strategy for Building Worldwide Capacities in Science and Technology. 144 pp.
 [9] ICSU 2002b. Identification of Key Emerging Issues in Science and Society: an International Perspective on National Foresight Studies. 28 pp.
 [10] ICSU 2002c. Science and Technology at the World Summit on Sustainable Development, 26 August to 4 September 2002, Johannesburg, South Africa. ICSU Series on Science for Sustainable Development No. 11. 76pp. For other volumes in the series, see www.icsu.org.
 [11] ICSU 2004g. Universality of Science in a Changing World (position statement).
 [12] http://www.icsu.org/5_abouticsu/STRUCT.html

همکاران بین المللی ICSU

ICSU همچنین اقدام به برقراری همکاری های راهبردی متقابل با سایر سازمان های بزرگ حمایت کننده در دنیا نموده است. از جمله این سازمان ها یونسکو و TWAS می باشد. مؤثرترین همکاران ICSU آژانس های سازمان ملل متحد می باشد که از سال ۱۹۴۶ به همکاری و حمایت از فعالیت های ICSU مشغول بوده اند.

آکادمی علوم جهان سوم (TWAS) نیز از جمله مراکز غیر دولتی است که ICSU را در فعالیت ها و پژوهش های علمی بویژه در سطح منطقه ای همراهی می نماید.

تقدیر و تشکر

این مقاله بنابر سفارش و تحت نظارت و راهنمایی جناب آقای دکتر علی اکبر موسوی موحدی نماینده علمی ICSU در دانشگاه تهران نگارش یافته است که بدین وسیله از زحمات ایشان تقدیر و تشکر بعمل می آید.

یادداشت ها:

- 1- International Council of Scientific Unions
- 2- International Council of Sciences
- 3- International Association of Academies
- 4- International Research Council
- 5- International Geographical Year
- 6- International Biological Programme
- 7- International Geosphere-Biosphere Programme
- 8- Joint Initiatives and International Research Collaboration
- 9- Capacity Building in Science
- 10- Sustainable Development
- 11- Universality of Science
- 12- Third World Academy of Science

